

**Witamy na
Śląsku
Opolskim!**

**Добро
пожаловать
в Опольскую
Силезию!**

Wydawcy

Издатели:

**Opolski Oddział Wojewódzki
Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód
Опольское воеводское отделение
Общества сотрудничества Польша-Восток,**
ul. Ozimska 8/4, 45-057 Opole
swpwo@onet.poczta.pl

Studio 4 Andrzej Nowak,
ul. Grudzicka 6,
46-053 Suchy Bór
www.studio4.opole.pl
studio4@studio4.opole.pl

**Sfinansowano ze środków:
Województwa Opolskiego
Брошюра издана на средства:
Опольского воеводства**

Redakcja

Редакция:

Andrzej Nowak

Opracowanie graficzne, Projekt okładki :

Графическое оформление, проект обложки:
Marcin Skrzypczak

Teksty

Тексты:

Alicja Berger-Zięba

Tłumaczenie na język rosyjski

Перевод на русский язык:

Elena Jagt-Yazykova,
Alena Yazykova

Korekta tekstu polskiego

Корректурa текста на польском языке:
Małgorzata Nowak

Korekta tekstu rosyjskiego

Корректурa текста на русском языке:

Barbara Chlebda
Irena Danecka
Agata Malec

Zdjęcia

фотографии:

Andrzej Nowak

Konsultacja

Консультация:

Eugeniusz Brudkiewicz
Bartosz Ostrowski
Elżbieta Roehr

Druk

Печать:

**Witamy na
Śląsku
Opolskim!** | **Добро
пожаловать
в Опольскую
Силезию!**

Patronat Honorowy

MARSZAŁEK
Województwa Opolskiego
Andrzej Buła

Wydanie drugie, uzupełnione.
Издание второе дополненное

Spis treści

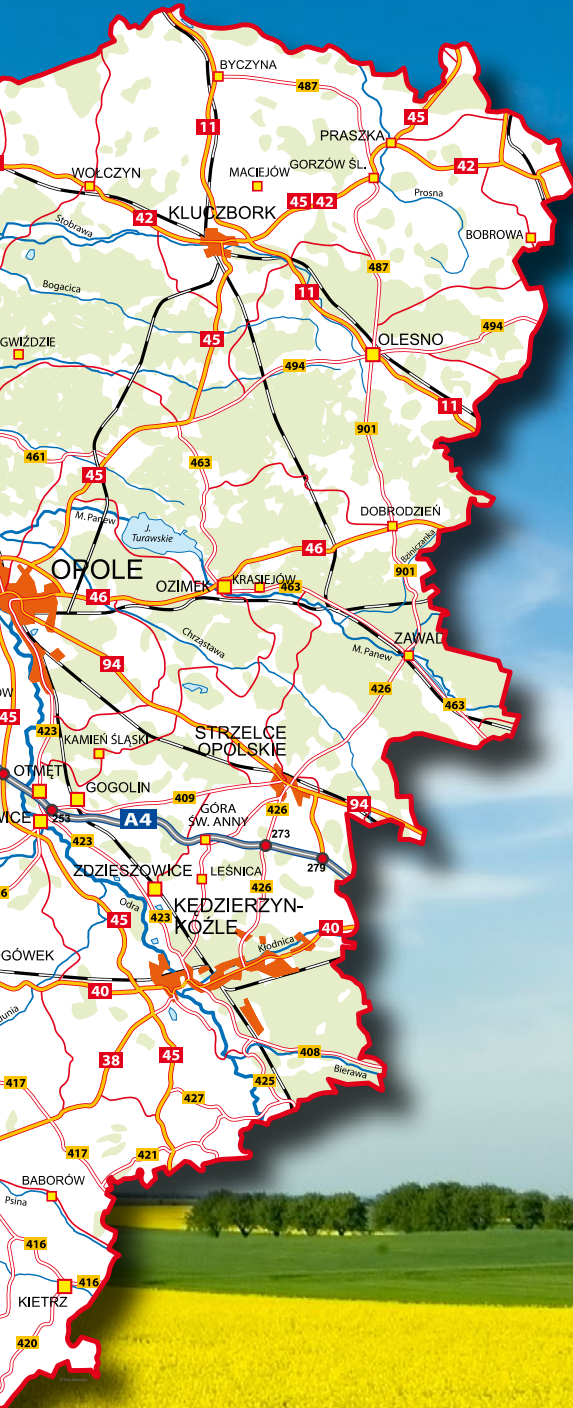
Содержание

OPOLE (ОПОЛЕ).....	13
BRZEG (БЖЕГ).....	17
BYCZYNA (БЫЧИНА)	21
GŁOGÓWEK (ГЛОГУВЕК).....	23
GÓRA ŚW. ANNY (ГОРА СВЯТОЙ АННЫ).....	26
JEMIELNICA (ЕМЕЛЬНИЦА)	32
KAMIEN ŚLĄSKI (КАМЕНЬ-СЛЁНСКИ)	35
KRASIEJÓW (КРАСЕЮВ)	38
ŁAMBINOWICE (ЛАМБИНОВИЦЕ)	41
MOSZNA (МОШНА)	43
NYSA (НЫСА).....	48
OTMUCHÓW (ОТМУХУВ)	53
PACZKÓW (ПАЧКУВ)	55
OLEŚNO (ОЛЕШНО)	57
KLUCZBORK (КЛЮЧБОРК).....	59

Witamy na Śląsku Opolskim!

Добро
пожаловать
в Опольскую
Силезию!

Śląsk Opolski to region niezwykle różnorodny. Od średniowiecza przenikały się tu wpływy polskie, niemieckie i czeskie. Po drugiej wojnie światowej na Opolszczyznę przybyła ludność przesiedlona z terenów utraconych na Wschodzie, a także z innych rejonów Polski. Łącznie ze społecznością śląską, zamieszkałą tu od dawna, stanowi ona dziś milionowe społeczeństwo o zróżnicowanym rodowodzie etnicznym. Region jest największym w Polsce skupiskiem mniejszości niemieckiej. Można także natrafić na ślady niegdyś szeroko tu obecnej kultury żydowskiej. Ten konglomerat narodowości sprawił, że rejon stał się terenem intensywnych przemian społecznych i gospodarczych.

W województwie odnajdziemy wiele różnorodnych atrakcji: cenne zabytki architektoniczne, ślady prehistorii, bogate tradycje i folklor,

Опольская Силезия является невероятно разнообразным регионом. Польская, немецкая и чешская культуры пересекались на этих землях со времён средневековья. После Второй мировой войны здесь оказались люди, переселённые с утраченных Польшей восточных территорий, а также из других регионов страны. Сегодня все, вместе с силезской общиной, давно проживающей на этой территории, составляют сообщество, насчитывающее один миллион человек разного этнического происхождения. Опольская Силезия – это место проживания самого многочисленного немецкого меньшинства. Кроме того, здесь можно найти следы еврейской культуры, в прошлом широко распространённой на этих территориях. Это соединение национальностей превратило регион в место интенсивных общественных и промышленных перемен. В Опольском воеводстве находится

ciekawe wydarzenia kulturalne i malownicze tereny. Wizytówką regionu stał się Festiwal Polskiej Piosenki, podczas którego przez lata odkrywa-

очень много разнообразных достопримечательностей: ценные архитектурные памятники, следы доисторических времён, богатые традиции

no najbardziej utalentowanych twórców. Opolskie miejscowości należą do najstarszych w Polsce – lokacja większości z nich miała miejsce w I połowie XIII w. Średniowieczne budowle są doskonale utrzymane. Na terenie tego najmniejszego w kraju województwa znajduje się ponad 20 tysięcy zabytków architektury. Trzy obiekty zostały wpisane na listę polskich Pomników Historii: Góra św. Anny, Bazylika pw. św. Jakuba Starszego Apostoła i św. Agnieszki w Nysie oraz zespół staromiejski ze średniowiecznym systemem fortyfikacji w Paczkowie.

Znaczną część województwa zajmują tereny zielone. Wędrując te-

и фольклор, любопытные культурные события и живописные места. Визитной карточкой региона стал ежегодный Национальный фестиваль польской песни, благодаря которому уже много лет подряд на польской сцене появляются новые талантливые артисты.

Города опольского региона – одни из самых древних в Польше. Большинство из них было основано в первой половине 13 века. Здания эпохи средневековья находятся в отличном состоянии. На территории этого самого маленького в Польше воеводства находится более 20 тысяч архитектурных памятников. Три объекта

matycznymi szlakami turystycznymi można podziwiać zarówno zabytki architektoniczne, jak i piękne krajobrazy i pomniki przyrody. Zamki

вошли в список Исторических памятников Польши: Гора Св. Анны; базилика Св. Якуба Старшего Апостола и Св. Агнешки в городе Ныса, а также ста-

i dworki są otoczone rozległymi parkami ze wspaniałymi aranżacjami ogrodów. Warto w tym miejscu wspomnieć kompleks parkowy w Mosznej, w którym co roku odbywa się Muzyczne Święto Kwitnących Azalii. Również miasta są pełne zieleni, a dzięki rozgałęzionym rzekom malownicze tereny znajdziemy także w centrum, jak np. na wyspie Bolko w Opolu. W parkach krajobrazowych oraz rezerwatach przyrody można zobaczyć wiele rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Nie brakuje też interesujących śladów prehistorii: cennych skamieniałości i jaskiń. Właśnie na Opolszczyźnie, w Krasiejowie, po raz

рая часть города Пачкув, вместе с его оборонным комплексом эпохи средневековья.

Значительную часть воеводства составляют «зелёные» территории. Прогуливаясь по тематическим туристическим маршрутам, можно любоваться как архитектурными достопримечательностями, так и живописными ландшафтами, и памятниками природы. Замки и особняки окружены просторными парками и очаровательно оформленными садами. Особого внимания заслуживает парковый комплекс в местности Мошна, где каждый год проходит Музыкальный праздник цветущих азалий. В городах также на-

pierwszy odkryto szczątki pradinozaura (*Silesaurus opolensis* – śląski dinizaur spod Opolą). Góry Opawskie oraz liczne jeziora, lasy i rzeki stanowią doskonałą bazę dla wypoczynku na łonie natury. Turyści znajdą tu dobrze rozwiniętą sieć tras spacerowych i ścieżek rowerowych oraz zaplecze do uprawiania sportów wodnych. Warto skorzystać z oferty gospodarstw agroturystycznych, gdzie można zapoznać się z folklorem oraz spróbować regionalnych potraw. Na Opolszczyźnie od wieków przenikają się różne kultury, dzięki czemu wykształciła się wyjątkowo bogata obyczajowość ludowa.

Na tym terenie tradycja har-

monijnie łączy się z nowoczesnością. Według Diagnozy Społecznej województwo jest jednym z trzech najwyższej ocenianych w Polsce pod względem ogólnej jakości życia. Region jest atrakcyjny w aspekcie gospodarczym, dobrze uprzemysłowiony, z przeważa-

chodzić mnogo zielonych stref, a dzięki rozgałęzieniu rzek, malowniczymi miejscami można polubiwać się i w centrum miasta, jak na przykład, na wyspie Bolko w Opolu.

W regionalnych krajoznawczych parkach i rezerwach można zobaczyć mnogo rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Należy także zauważyć najciekawsze ślady prehistorycznych czasów: cenne wykopane pozostałości organizmów i jaskinie. Właśnie w opolskim regionie, blisko miejscowości Krasiejów, w pierwszej raz zostały odkryte pozostałości pradinozaura (*Silesaurus opolensis* - śląski jaszczur z Opolu). Opawskie góry i mnogo jezior, lasów i rzek zapewniają doskonałą możliwość wypoczynku na naturze. Turystom będzie wygodnie przemieszczać się po dobrze rozwiniętej sieci spacerowych i rowerowych tras, a także uprawiać wodne sporty. Propozycje agroturystycznych gospodarstw także godne uwagi. Dzięki nim można poznać folklor i spróbować potraw regionalnej kuchni. W opolskim regionie z dawnych czasów przecinają się różne kultury, i, dzięki temu, tutaj sformowały się bogate ludowe tradycje. Właśnie na tej części terytorii tradycje doskonale łączą się z współczesnym życiem.

Zgodnie z Społecznym diagnozą, Opolskie województwo, z punktu widzenia ogólnego poziomu życia, uważa się jednym z trzech najbardziej prosperujących województw. Ten region atrakcyjny i z ekonomicznego punktu widzenia. Tutaj dobrze rozwinięta przemysłowość, a jej większość stanowi prywatny sektor ekonomiczny. Dzięki wysokiej jakości rozwiniętej

jącym udziałem sektora prywatnego w przemyśle. Ma dobrze rozwiniętą sieć dróg, dzięki czemu wszystkie obszary są łatwo dostępne. Dzięki sprzyjającemu klimatowi, tradycyjnej wysokiej kulturze rolnej i dobremu wyposażeniu gospodarstw, efektywność rolnictwa jest jedną z najwyższych w kraju. Województwo opolskie było pierwszym polskim członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi – już od 1997 r. z sukcesem realizuje swój program renowacyjny. Opolszczyzna znajduje się w czołówce najbardziej przychylnych kapitałowi zagranicznemu regionów w Polsce. Lokalne przedsiębiorstwa współpracują z wieloma państwami Europy, Azji, Afryki i Ameryki i ciągle nawiązują nowe kontakty.

Warto odwiedzić ten region atrakcyjny zarówno dla inwestorów, jak i dla turystów.

Wydanie drugie zostało uzupełnione o prezentację pomników odsłoniętych w 2018 roku w 100 Rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę i 800 Rocznicę uzyskania praw miejskich przez Opole.

Na stronie 61 zamieszczamy fotografie pomników Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kędzierzynie-Koźlu, Namysłowie i Nysie, a na stronie 62 fotografię pomnika Księcia Kazimierza I Opolskiego Założyciela Miasta Opola.

Eugeniusz Brudkiewicz

*Prezes Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego
Wiceprezes Zarządu Krajowego Stowarzyszenia
Współpracy Polska-Wschód*

сети дорог, можно легко доехать до любого уголка региона. Эффективность сельского хозяйства является одной из самых высоких в стране. Этому сопутствуют благоприятные климатические условия, традиционно высокий уровень культуры земледелия и хорошее оснащение сельских хозяйств. Опольское воеводство было первым польским членом Европейского сообщества развития сельской местности и обновления деревни – с 1997 года регион успешно осуществляет свою программу реновации. Опольский регион является одним из самых благоприятствующих иностранным инвестициям регионов в Польше. Местные предприятия сотрудничают со многими странами Европы, Азии, Африки и Америки и постоянно устанавливают новые контакты.

Стоит посетить этот регион, привлекательный как для инвесторов, так и для туристов.

Издание второе пополняется презентацией памятников, открытых в 2018 году по случаю 100 Годовщины обретения Польшей независимости и 800 Годовщины получения городского права Ополе. На странице 61 помещаются фотографии памятников маршалу Юзефу Пилсудскому в городах Кендзежим-Козьле, Намыслув и Ныса, а на странице 62 помещается фотография памятника князю Казимежу I Опольскому, основателю города Ополе.

Eugeniusz Brudkiewicz

*Председатель Опольского воеводского отделения
Ассоциации сотрудничества Польша-Восток*

Заместитель председателя правления Ассоциации сотрудничества Польша-Восток

OPOLE

Opole – stolica województwa opolskiego, miasto o bogatej historii, stanowi dziś serce regionu, jego główny ośrodek naukowy, administracyjny i kulturalny. Już w IX w. na północnym cyplu wyspy Pasieki istniał gród plemienny Opolan. Od X w. Opole znajdowało się w państwie pierwszych Piastów. Blisko grodu, na prawym brzegu Odry, powstała osada, która otrzymała prawa miejskie na początku XIII w. i później ponownie w 1327 r. W 1283 r. miasto zostało stolicą odrębnego księstwa, a w 1816 r. centrum rejencji. Dziś Opole to miasto zmian – pojawiają się nowe inwestycje, przybywają liczni turyści, kwitnie nauka i kultura.

ОПОЛЕ

Ополе – столица Опольского воеводства, город с богатой историей. Сегодня он является главным научным, административным и культурным центром региона. Уже в 9 веке на северном мысе острова Пасека стоял племенной град ополян. С 10 века город Ополе находился на территории страны первых правителей династии Пястов. Поблизости, на правом берегу реки Одры, было возведено поселение, получившее статус города в начале 13 века, а затем повторно в 1327 году. В 1283 этот город стал столицей отдельного княжества, а в 1816 году – центром административного округа. Сегодня город Ополе – это город перемен, появляются в нём новые

Spacer warto rozpocząć od rynku z okazałym neorenesansowym ratuszem. Wyróżniają go efektowne attyki, arkady oraz wysoka wieża

(62,4 m). Z budowli świeckich na uwagę zasługuje też Wieża Piastowska z XIII w. Osiąga 35 m wysokości i stanowi pozostałość po zamku Piastów opolskich; jest symbolem miasta.

W pobliżu rynku wznosi się potężna katedra pw. Św. Krzyża z XIII w. Zachwyca jej bogaty wystrój – ołtarz główny z XVIII w., słynący łaskami obraz MB Opolskiej oraz cenny relikwiarz zdobiony kamieniami szlachetnymi, zawierający część Krzyża Św. Nad Młynówką stoi kościół oraz klasztor Franciszkanów. Świątynię z zewnątrz wyróżniają blendy (tzw. ślepe okna). W środku mieści się bezcenne dzieło architektury gotyc-

inwestycji, przyjeżdża mnogość turystów, происходит расцвет науки и культуры.

Осмотр достопримечательностей стоит начать с главной площади, на которой находится ратуша, выполненная в стиле неоренессанса. Её отличают эффектные аттики, аркады и высокая башня (62,4м).

Из светских зданий также стоит осмотреть Пястовскую башню 13 века. Эта башня высотой 35 метр - всё, что осталось от замка опольских Пястов, она является символом города.

Рядом с главной площадью возвышается внушающих размеров собор Святого Креста 13 века. Его интерьер вызывает восхищение – главный алтарь 18 века, знаменитая картина Опольской Девы Марии, а также реликварий, украшенный драгоценными камнями.

kiej – mauzoleum Piastów opolskich z kaplicą św. Anny. Najstarszą świątynią w Opolu jest tzw. kościół Na Górcie. Tutaj, według legendy, w 984 r.

św. Wojciech głosił ewangelię opolanom. Opole to także miasto zieleni, zachęcające do spacerów. Najpiękniejszy skwer w mieście leży na pl. Daszyńskiego. Centralną jego część stanowi secesyjna fontanna z 1907 r., zwana „Opolską Ceres.” Z kolei wspornikowo oświetlona nocą „opolska Wenecja” czyni niezapomniane wrażenie. Miłośników przyrody zachwyci wyspa Bolko z parkiem oraz ZOO.

Stolica województwa tętni życiem kulturalnym – najważniejsze tego typu placówki to Muzeum Śląska Opolskiego, Filharmonia Opolska, Teatr im. J. Kochanowskiego, Muzeum Wsi Opolskiej. Na cały kraj rozślawił

ми; в нём находится частица Святого Креста. На реке Млынувка стоит церковь и монастырь ордена Св. Франциска. Снаружи храм можно отличить по блендам (так называемым «слепым окнам»). Внутри находится бесценный шедевр архитектуры готического стиля – мавзолей опольских Пястов и часовня Святой Анны. Самым древним храмом города является так называемый костёл «На Горе». По преданию, именно здесь в 984 году святой Войцех читал проповеди ополянам.

Город Ополе – это также город зеле-

ни, склоняющей людей к прогулкам. Самый красивый сквер находится на площади Дашиньского. В центральной части сквера находится фонтан 1907 года, выполненный в стиле сецессион, который принято называть «опольской Церерой». Ночью прекрас-

miasto odbywający się od 1963 r. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej. Opole to także znani ludzie z miastem

но освещённая „опольская Венеция” произведёт незабываемое впечатление. Любителям природы понравит-

związani między innymi Karol Musioł (ojciec opolskich festiwali), Jerzy Grotowski, Michał Bajor, Edyta Górniak itd. Warto odwiedzić to miasto, poznać jego historię i poczuć ducha piastowskiego grodu nad Odrą.

ся остров Болько, где находится парк и зоологический сад.

В Ополе кипит культурная жизнь. Самые важные достопримечательности – Музей Опольской Силезии, Опольская филармония, Театр им. Яна Кухановского, Музей опольской деревни. Фестиваль польской песни, проводящийся в Ополе с 1963 года, прославил этот город на всю страну. С городом связаны также многие знаменитости – Кароль Мусиол (инициатор опольских фестивалей), Ежи Гротовски, Михал Байор, Эдита Гурняк.

Ополе будет очень приятно и любопытно посетить – познакомиться с историей города и почувствовать дух города династии Пястов на реке Одре.

BRZEG

Brzeg – miasto nad Odrą, dawna stolica księstwa legnicko-brzeskiego (w latach 1311-1675), posiada ciekawą historię i liczne ślady przeszłości.

Lokacji miasta dokonał Henryk III Biały w 1248 r. Gród rozwijał się dynamicznie głównie dzięki Piastom – w XVI w. stał się znanym ośrodkiem kulturowym. Powstały liczne budowle, rozwijało się tkactwo gobelinowe; słynne były targi wołowe, o których wspominał poeta renesansowy Jan Kochanowski.

Centrum Brzegu stanowi owalne stare miasto z potężnym ratuszem z XVI w. Imponujący rozmachem obiekt został wzniesiony przez Jakuba Parra na oryginalnym kształcie prostokątnej

БЖЕГ

Бжег – город на Одре, бывшая столица Легницко-Бжеского княжества (1311-1675). Это город с любопытной историей и многочисленными следами ушедших времён.

Город был основан Генрихом III Белым в 1248 году. Поселение стремительно развивалось главным образом благодаря правителям династии Пястов – в 16 веке город стал известным культурным центром. Были возведены многочисленные здания, развивалось ремесло изготовления гобеленов; прославились также говяжьи рынки, о которых писал поэт эпохи Ренессанса Ян Кохановский.

Центр города Бжег – это старый город овальной формы, в котором находится огромная ратуша 16 века. Этот впечатляющий своей масштабностью объект был возведён итальянским архитектором Якубом Парром по оригинальному контуру прямоугольной подковы. Здание отличается порталами в стиле эпохи ренессанса, башней завершённой шатром, а также лоджией с аркадами. Внутри здания находятся великолепные Зал Советников (Sala Rajców) 17 века и Малый Сводный Зал (Mała Sala Stropowa) 1648 года. Визитной карточкой города является замок Силезских Пястов 16 века, часто называемый «силезский Вавель» (содержит элементы старого готического замка 13-15 в). Большая часть здания была разрушена в 1741 году; с 1966 по 1990 были проведены тщательные ремонтные работы. Во дворе замка можно полюбоваться эффектными аркадами. Фасад

podkowy. Budowlę wyróżniają renesansowe portale, wieża z hełmem oraz arkadowa loggia. Wewnątrz zachwyty wzbudza rokokowa Sala Rajców

украшен статуями и бюстами королей и князей династии Пястов, изготовленными из золоторыйского песчаника – это уникальное в масштабе страны

z XVIII w. oraz Mała Sala Stropowa z 1648 r. Wizytówkę miasta stanowi zamek Piastów Śląskich z XVI w., zwany „śląskim Wawelem” (zawiera elementy starszego gotyckiego zamku z XIII-XV w.). Obiekt został mocno zniszczony w 1741 r.; gruntowny remont przeprowadzono w latach 1966-90. Uroku budowli dodaje arkadowy dziedzińiec. Fasadę zdobią posągi i popiersia królów i książąt z dynastii Piastów, wykute w złotoryjskim piaskowcu – to unikatowe w skali kraju dzieło rzeźbiarskie.

Obecnie zamek stanowi siedzibę Muzeum Piastów Śląskich. Na zwiedzających czeka interesująca ekspozycja

skulpturalne произведение.

На данный момент в замке находится музей Силезских Пястов. Посетителей ждёт любопытная выставка – шедевры силезской живописи (15 – 18в., в т.ч. написанные известным художником эпохи барокко М. Л. Вильманном), охотничий лук 14 века, а также саркофаги легницко-бжегских князей. В замке часто проводятся интересные мероприятия, например, Нижнесилезские дни шведской культуры (Dolnośląskie Dni Kultury Szwedzkiej), Нашествие поэтов на замок Силезских Пястов в Бжеге (Najazd Poetów na Zamek Piastów Śląskich w Brzegu) и многочисленные концерты.

zycja – dzieła malarstwa śląskiego (XV-XVIII w., w tym autorstwa znanego malarza barokowego M. L. Willmanna), łuk myśliwski z XIV w. czy

Рядом находится костёл Возвышения Святого Креста 18 века, украшенный изумительной иллюзионистической живописью. Стоит также упомянуть

sarkofagi książąt legnicko-brzeskich. Na zamku odbywają się ciekawe imprezy, w tym Dolnośląskie Dni Kultury Szwedzkiej, Najazd Poetów na Zamek Piastów Śląskich w Brzegu oraz liczne koncerty.

Obok znajduje się kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św. z XVIII w., zdobiony przepięknymi iluzjonistycznymi polichromiami. Na wzmiankę zasługuje także kościół pw. św. Mikołaja z XIV-XV w., Gimnazjum Piastowskie, Brama Odrzańska oraz most kratownicowy przeniesiony w 1954 r. z Fordonu koło Bydgoszczy. Z Brzegu pochodzi Kurt Masur, wybitny kompozytor. Miasto jest ważnym

костёл Святого Николая 14-15 века, Пястовскую гимназию (Gimnazjum Piastowskie), Одерские ворота (Brama Odrzańska), а также мост фермической конструкции, перенесённый в 1954 из г. Фордон рядом с г. Быдгощ. В Бжеге родился выдающийся композитор, Курт Масур.

Город является важным железнодорожным узлом по маршруту Катовице-Вроцлав. Железнодорожная линия из Вроцлава, запущенная в 1842 году, является самой первой железной дорогой в Польше.

В местности Сулислав (повят Бжег) находится прекрасный дворец. В нём создана единственная в Опольском

węzłem kolejowym na trasie Katowice-Wrocław. Linia kolejowa z Wrocławia, otwarta w 1842 r., jest najstarsza w Polsce.

воjewództве пятизвездочная гостиница. Гостям предоставлены комнаты с изысканным интерьером, вкусные блюда, а также аюрведические процедуры,

W Sulisławiu (powiat brzeski) znajduje się piękny pałac. Mieści on jedyny w województwie opolskim 5-gwiazdkowy ekskluzywny hotel. Do dyspozycji gości są elegancko wyposażone pokoje, smaczna kuchnia, a także zabiegi ajurwedyjskie, spa i joga. Istnieje ponadto możliwość organizacji wesel oraz konferencji. Hotel w Sulisławiu gwarantuje wspaniały odpoczynek o każdej porze roku.

спа и занятия по йоге. Возможна также организация свадеб и конференций. Эта гостиница гарантирует замечательный отдых в любое время года.

Byczyna jest jednym z najstarszych miast w województwie opolskim – lokowano ją przed 1268 r. (dokładna data powstania nie jest znana). Nazwa miasta wywodzi się od staropolskiego słowa „byczyna”, co niegdyś oznaczało miejsce wypasania byków. Na przestrzeni wieków Byczyna znajdowała się w księstwach wrocławskim, głogowskim i legnicko-brzeskim. Pod jej murami w 1588 r. rozegrała się słynna – zwycięska dla Polaków – bitwa pomiędzy arcyksięciem Maksymilianem Habsburgiem a kanclerzem Janem Zamoyskim.

Dziś w tym niewielkim mieście rozwija się głównie drobny przemysł

Городок Бычина является одним из самых древних поселений Опольского воеводства – он был основан до 1268 года (конкретная дата неизвестна). Название происходит от древнепольского слова «бычина», которое в далёком прошлом означало место пастбища для быков. На протяжении столетий город Бычина находился в составе Вроцлавского, Глогувского и Легницко-Бжеского княжеств. Под его стенами в 1588 году произошло знаменитое, победоносное для поляков, сражение – битва между войсками эрцгерцога Максимилиана Габсбурга и канцлера Яна Замойского.

Сегодня этот небольшой город – место развития преимущественно мелкой промышленности и сельского хозяйства. В Бычине находится несколько важных достопримечательностей. Город опоясывают оборонные стены 15-16 веков почти километровой длины. К стенам прилегают две проездные и южная башни. Достопримечательностью центра города является главная площадь, на которой находится ратуша, восстановленная в 18 веке. Достоянием внимания евангелическая церковь Св. Николая 14 века, а также храм Святой Троицы 18 века с великолепно выполненным интерьером.

С городом Бычина были связаны выдающийся силезский астроном – Мария Куниц (1610-64), а также Вильгельм Мартин Кутта (1867-1944), математик и физик. Особый интерес представляет находящийся в близлежащей местности Бискупице объект,

i rolnictwo. Byczyna posiada kilka cennych zabytków. Otacza ją prawie kilometr murów obronnych z XV-XVI w., z przylegającymi do nich dwiema wieżami bramnymi i basztą południową. Centrum miasta wyróżnia rynek z ratuszem odbudowanym w XVIII w. Warto zajrzeć także do ewangelickiego kościoła pw. św. Mikołaja z XIV w. oraz do świątyni pw. Trójcy Św. z XVIII w. z pięknym wyposażeniem.

Z miastem związana była Maria Kunic (1610-64), wybitna śląska astronomka, oraz Wilhelm Martin Kutta (1867-1944), matematyk i fizyk. Atrakcją gminy Byczyna stanowi również położony w pobliskich Biskupicach obiekt, stylizowany na średniowieczny gród rycerski. Znajduje się w nim kuźnia, karczma, zbrojownia, sala tortur, a ogromnym zainteresowaniem cieszą się turnieje rycerskie czy pokazy sztuki rzemieślniczej. Działa tam również Spółdzielnia Socjalna „Gród” organizująca różnego rodzaju imprezy okolicznościowe, koncerty muzyki dawnej, warsztaty rzemiosł i fechtunku z czasów średniowiecza.

стилизованный под рыцарский город эпохи средневековья. В нём находятся кузница, трактир, арсенал, зал пыток, а также проводятся рыцарские турни-

ры и показы ремесленного искусства, снискавшие огромную популярность. В городе активную деятельность ведёт Социальный кооператив «Град», занимающийся проведением мероприятий разнообразного характера, концертов старинной музыки, мастер-классов ремесленных искусств и фехтования времён эпохи средневековья.

Глогувек является небольшим городом, находящимся в южной части Опольского воеводства. Одну из главных ролей в истории развития этой местности сыграла влиятельная семья Опперсдорф, которой с 1561 года принадлежал этот город. Благодаря их деятельности, в городе процветала культура и промышленность.

В центре города стоят здания 17-19 веков и более позднего времени постройки. Самые красивые жилые дома находятся вокруг прямоугольной главной площади, на которой стоит очаровательная ратуша, возведённая в 1608 в стиле позднего ренессанса. К сожалению, она была разрушена в 1945 году. Несколько лет спустя здание было

Głogówek jest niewielkim miastem, leżącym w południowej części województwa opolskiego. Ważną rolę w historii miejscowości odegrała rodzina Oppersdorffów, która od 1561 r. władała miastem, przyczyniając się do jego rozkwitu kulturalnego i gospodarczego.

Centrum wyznaczają zabudowania z XVII-XIX w. oraz nowsze. Najpiękniejsze kamieniczki skupiają się wokół prostokątnego rynku, na którym stoi urokliwy ratusz. Obiekt powstał w 1608 r. w duchu późnego renesansu. Niestety, został zniszczony w 1945 r. Wkrótce go odbudowano i dziś cieszy swym pięknem mieszkań-

ców i turystów. Dominantę budowli stanowi sześcioboczna wieża z zegarem i galerią. W niszach narożnych ratusza dostrzec można kamienne

отреставрировано и сегодня является одним из самых привлекательных достопримечательностей города. Архитектурной доминантой здания яв-

rzeźby z 1774 r., ukazujące świętych – Jana Nepomucena i Floriana. Najważniejszą budowlą sakralną jest kościół pw. św. Bartłomieja. Obecny został wzniesiony około 1380 r., przebudowany w XVIII w. Wyróżnia go dwuwieżowa fasada. Wnętrze zachwyca cennym wystrojem: wzrok przykuwają efektowne stiuki, polichromia F. Sebastiniego oraz kaplica Oppersdorffów w stylu gotyckim. W pobliżu usytuowany jest zespół klasztorny oo. Franciszkanów, obejmujący kościół i klasztor. W kościele zwraca uwagę łoża kolatorska z herbem rodu von Oppersdorff oraz Domek Loretański z 1634 r.

ляется шестиугольная башня с часами и галереей. В боковых нишах можно увидеть каменные скульптуры 1774 года – свв. Яна Непомуцкого и Флориана. Самым главным сакральным зданием является костёл Св. Варфоломея, возведённый приблизительно в 1380 году, перестроенный в 18 веке. Он отличается фасадом, состоящим из двух башен. Драгоценное убранство интерьера храма вызывает восхищение: эффектный декор, выполненный в технике стукко, полихромия Ф. Себастини, а также часовня семьи Опперсдорф в готическом стиле. Поблизости находится монастырский комплекс ордена Св. Франциска, включающий в себя

Cennym zabytkiem miasta jest także zamek Oppersdorffów. Obejmuje on dwie części – Zamek Górny z XVI w. oraz Dolny z XVII w.; składa się z trzech skrzydeł. Spośród elementów architektonicznych wyróżniają się bogato zdobione portale, kaplica z polichromią F. Sebastiniego oraz budynek bramny z XVII w. W części zamku mieści się Muzeum Regionalne. Ciekawostką jest, iż w 1806 r. w rezydencji gościł Ludwig van Beethoven, który swą IV symfonię B-dur zadeedykował hrabiemu Franciszkowi Joachimowi Oppersdorffowi. Dla upamiętnienia tego wydarzenia w mieście odbywa się Głogówecki Festiwal im. L. van Beethovena. Miasto wyróżniają także inne ślady przeszłości, m.in. kolumna maryjna z 1677 r., drewniany kościół pw. Krzyża Św., mury miejskie z XIV-XV w. czy wieża wodna z 1597 r. Niedaleko Głogówka urodził się Jan Cybis (1897-1972), czołowy przedstawiciel nurtu kolorystów.

костёл и монастырь. В храме любопытно рассмотреть меценатскую ложу с гербом рода Опперсдорф, а также Лоретанский домик 1634 года.

Интерес представляет также замок рода Опперсдорф. Он состоит из двух частей – Верхний замок 16 века и Нижний замок 17 века – и делится на три крыла. Среди архитектурных элементов выделяются роскошно украшенные порталы, часовня с полихромией Ф. Себастины, а также здание у ворот 17 века. Часть замка занимает Региональный музей. Любопытно, что в 1806 году в качестве гостя пребывал здесь Людвиг ван Бетховен, посвятивший свою Симфонию № 4 си-бемоль мажор графу Францу Иоахиму фон Опперсдорфу. В честь этого события в городе ежегодно проходит Глогувский фестиваль Бетховена. В городе оставлены также и другие следы прошлого, в т.ч. колонна Девы Марии 1677 года, деревянный храм Святого Креста, городские стены 14-15 века, а также водонапорная башня 1597 года. Неподалёку от Глогувка родился Ян Цибис (1897-1972), главный представитель художественного направления колористов.

Góra św. Anny jest jednym z najważniejszych sanktuariów maryjnych na Śląsku. Sanktuarium, jak i miejscowość Góra św. Anny, stanowią teren malowniczego parku krajobrazowego. Częścią owego parku jest rezerwat geologiczny (z pozostałościami dawnych procesów górotwórczych) oraz rezerwat ekologiczny m.in. z unikatowymi okazami motyli.

Centralne miejsce zajmuje, usytuowany na szczycie, zespół klasztorno-kalwaryjski z bazyliką, tzw. mniejszą (rangę tę otrzymał kościół w 1980 r.). Pierwsza wzmianka o istnieniu kościoła pochodzi z XVI w. W 1655 r. na Górę św. Anny przybyli francisz-

Гора Святой Анны является одним из самых важных санткуариев Девы Марии силезского региона. Этот храм, как и местность Гора Святой Анны, являются территорией живописного регионального ландшафтного парка. Часть этого парка составляет геологический заповедник (со следами давних горообразовательных процессов), а также экологический заповедник, в том числе с уникальными образцами мотыльков.

Центральным объектом, располагающимся на вершине, является монастырско-кальварийский комплекс с так называемой малой базиликой (этот ранг храм получил в 1980 году).

kanie. Wkrótce potem kościół rozbudowano – uczyniła to, słynąca przez wieki z hojności wobec zabytkowego kompleksu, rodzina de Gaschin.

Первое письменное упоминание храма датируется 16 веком. В 1655 году в Гору Святой Анны прибыл орден Св. Франциска. Вскоре после этого здание

W 1749 r. wzniesiono murowany klasztor. Bazylika zachwyca pięknem wystroju – obecny, utrzymany w duchu gotycko - barokowym, uzyskała w latach 1957-62. Ponad tabernakulum znajduje się słynąca łaskami figura św. Anny Samotrzcęć. To jedna z najstarszych drewnianych rzeźb na Śląsku, niezwykle cenna pod względem artystycznym. Wzrok przykuwają liczne malowidła ściennie, nawiązujące tematyką do życia patronki bazyliki. Ważne miejsce stanowi kaplica - wotum ku czci MB Częstochowskiej. Przed wejściem do bazyliki znajduje się arkadowy dziedziniec z 1768 r., zwany „Rajskim Placem”.

церкви было расширено – это сделала известная не одно столетие своей щедростью семья де Гашэн. В 1749 году был возведён кирпичный монастырь. Базилика вызывает восхищение красотой интерьера, выдержанного в готическо-барочном стиле, выполненного в годах 1957-62. Над табernаклем находится знаменитая фигура св. Анны с Мадонной и младенцем Христом. Эта одна из самых древних деревянных скульптур силезского региона, невероятно ценная в художественном смысле. Внимание привлекает настенная живопись, представляющая эпизоды из жизни святой Анны. Важным местом является также часовня в честь

Mieści 15 prawie stuletnich konfesjonałów. Nazwa wiąże się z możliwością uzyskania w tym miejscu przebaczenia grzechów. Nieco dalej usytuowana jest Grota Lurdzka, która powstała w miejscu zasypanego kamieniołomu bazaltu. Miejscem wyciszenia i modlitwy jest Kalwaria z kaplicami męki Jezusa z 1709 r., ufundowana przez Jerzego Adama Gaschina. Na zboczu góry znajduje się także monumentalny Pomnik Czynu Powstańczego autorstwa Xawerego Dunikowskiego. To monumentalne dzieło, odsłonięte w 1955 r., obrazuje historię walk o Śląsk. U stóp pomnika rozciąga

Ченстоховской иконы Божьей Матери. Перед входом в базилику находится двор с аркадами 1768 года, называемый «Райской площадью». Он вмещает 15 почти столетних исповедален. Название связано с возможностью отпущения грехов в этом месте. Чуть дальше находится Лурдский грот, созданный на месте засыпанного базальтового карьера. Местом умиротворения и молитв является Кальвария с часовнями в честь страданий Христа 1709 года, возведёнными на средства Ежи Адама Гашэн. На склоне горы находится монументальный Памятник подвигу повстанцев авторства Ксаверия Дуни-

się amfiteatr – jeden z największych w Europie Środkowej – zbudowany w latach 30. ubiegłego wieku; może pomieścić około 30 tys. widzów. Ważnym wydarzeniem w dzie-

ковского. Это грандиозное скульптурное произведение, возведённое в 1955 году, показывает историю борьбы за сilesийский регион. У подножья памятника простирается амфитеатр – один

jach bazyliki było jej nawiedzenie w 1983 r. przez papieża Jana Pawła II. W 2004 r. Góra św. Anny wraz z kompleksem klasztornym została uznana za pomnik historii. Tytuł ten podkreśla bezcenne walory historyczne, kulturalne, religijne i patriotyczne miejsca.

Góra Świętej Anny ma także znaczenie w świetle nauk przyrodniczych. Powstał tu Geopark Krajowy, zachowujący elementy historii geologicznej danego regionu. Warto przejść ścieżką turystyczną przez stanowiska geologiczne oraz zobaczyć wystawę przyrodniczą, poświęconą skamieniałościom dawnych epok geologicznych i różnorodności świata współczesnego, która znajduje się w Muzeum Czynu Powstańczego. Muzeum, które także jest dużą atrakcją regionu, prezentuje eksponaty (prawie 2,5 tys.) związane z powstaniem Śląskimi oraz plebiscytem na Górnym Śląsku.

из самых больших в Центральной Европе – возведённый в 30 годах прошлого века; здесь может поместиться около 30 тыс. зрителей.

Важным событием в истории базилики был визит папы римского, Иоанна Павла II в 1983 году. В 2004 году Гора Святой Анны вместе с монастырским комплексом была признана историческим памятником. Этот статус подчёркивает бесценную историческую, культурную, религиозную и патристическую значимость.

Гора Святой Анны важна также в контексте естественных наук. Именно здесь был создан Национальный геологический парк, сохраняющий элементы геологической истории данного региона.

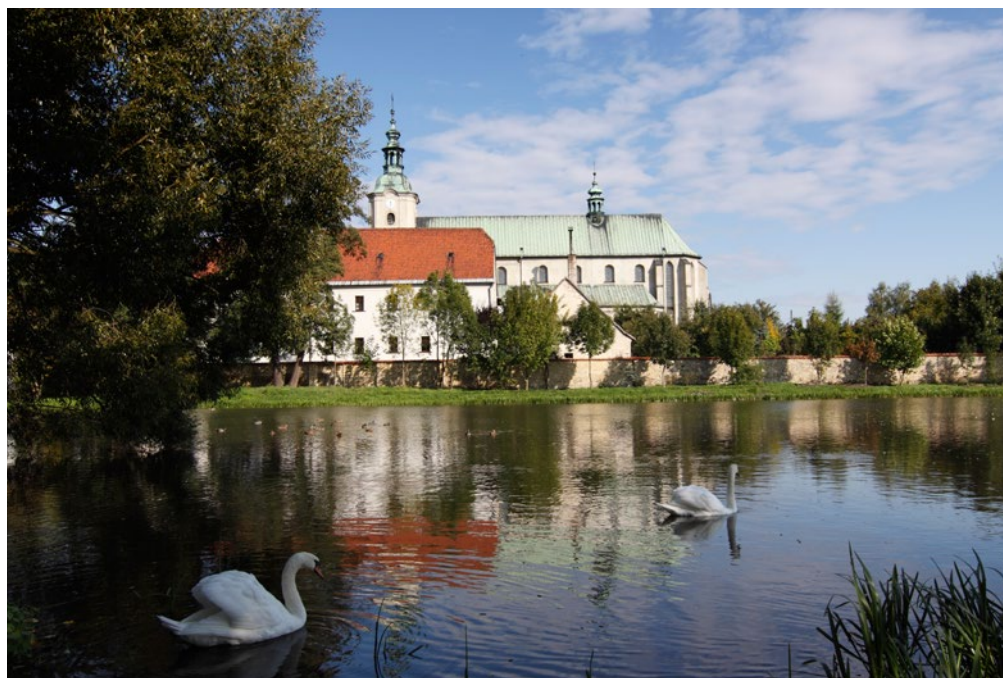
Любопытно будет прогуляться по туристическому маршруту вдоль геологических обнажений и посмотреть выставку, посвящённую ископаемым прошлых геологических эпох, а также разнообразию современного органического мира, находящуюся в Музее подвига повстанцев. Музей, который также является достопримечательностью региона, представляет собрание экспонатов (почти 2.5 тыс.), связанных с восстаниями в силезском регионе, а также с плебисцитом, проведённым на территории Верхней Силезии.

JEMIELNICA

Miejscowość leży wśród malowniczych pól i łąk na tzw. szlaku cysterskim, wytyczonym w 1990 r. To nie przypadek, gdyż dzieje Jemielnicy nierozdzielnie wiążą się z przybyciem na jej teren cystersów w 1283 r. W krótkim czasie ufundowane zostało opactwo, obejmujące kościół – obecnie pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – oraz klasztor. Niestety, w 1810 r. dokonano kasaty zakonu. Pozostało

ЕМЕЛЬНИЦА

Местность располагается среди живописных полей и лугов на так называемом цистерцианском пути, проложенном в 1990 г. Это не случайно, так как история Емельницы неотъемлемо связана с орденом цистерцианцев, прибывшим сюда в 1283 году. За короткий срок было возведено аббатство, включающее в себя костёл – сегодня это храм Вознесения Пресвятой Девы Марии – а также монастырь.

po nim jednak kilka ciekawych zabytków. Na szczególną uwagę zasługuje wspomniana świątynia z przełomu XIII i XIV w. Kościół na przestrzeni wieków był wielokrotnie przebu-

K сожалению, в 1810 году этот монастырь был ликвидирован. Однако после него осталось несколько интересных достопримечательностей. Особое внимание стоит уделить упо-

dowywany – ostatnio w XVIII w. po wielkim pożarze; budowla otrzymała wówczas kostium barokowy, widoczny w wyposażeniu do dziś. Budowlę wyróżniają dwie części: starsza, obejmująca prezbiterium i nawy boczne, posiada sklepienie krzyżowo-żebrowe (cechy gotyku), oraz młodsza, na którą składają się m.in. XVIII-wieczne ołtarze boczne i ołtarz główny. Warto zwrócić uwagę na piękne polichromowane stalle, bogato zdobioną ambonę oraz rokokowe organy. Obok świątyni znajduje się XVIII-wieczny klasztor. Po zakonnikach pozostały także stawy, w których hodowali

мянутому выше храму, возведённому на рубеже 13 и 14 веков. За время его существования этот костёл много раз был реставрирован и модифицирован, в последний раз в 18 веке после большого пожара. Именно в то время здание приняло вид эпохи барокко, что можно увидеть и сегодня. Строение делится на две части: старая часть включает в себя боковые нефы и пресвитерий с крестово-рёберным сводом (типичные черты готического стиля), а также младшая часть, состоящая, в частности, из боковых алтарей и главного алтаря, построенных в 18 веке. Достойны внимания и прекрас-

karpie (to oni wprowadzili je na wigilijne stoły). Zgodnie z dewizą Ora et labora zajmowali się, poza modlitwą, także uprawą roli, hodowlą; byli bardzo gospodarni i pracowici. Warto

ные полихромные церковные скамьи со спинками, роскошно орнаментированный амвон и орган в стиле рококо. Рядом с храмом находится монастырь 18 века. Одним из следов пребывания

pospacerować ścieżkami okalającymi opactwo, zachwycić się wspaniałą przyrodą i choćby w wyobraźni powrócić do czasów świetności zakonu.

здесь монахов являются пруды, в которых они разводили карпов (именно благодаря цистерцианцам блюдо из этой рыбы стало традиционным блюдом в Сочельник). Согласно девизу Ora

et labora (молись и трудись) монахи, кроме молитвы, занимались полеводством, животноводством, растениеводством; они отличались трудолюбием и хозяйственностью. Приятным времяпровождением будет прогулка по окаймляющим аббатство тропинкам, где можно наслаждаться прелестью природы и мысленно перенестись во времена великолепия ордена цистерцианцев.

Miejscowość jest jedną z najstarszych na Śląsku – pierwsze wzmianki o niej pochodzą już z początku XII w. Jednak Kamień Śląski na mapie Opolszczyzny zasłynął głównie jako miejsce urodzenia św. Jacka oraz błogosławionych: Czesława i Bronisławy. Wszyscy troje pochodzili ze szlacheckiego rodu Odrowążów, a czas ich narodzin przypadł na lata około 1180-1200.

Początki obecnego pałacu sięgają XVII w., kiedy to rodzina Larischów przebudowała na wspianą barokową rezydencję istniejącą wcześniej warownię (mocno już wówczas zniszczoną). W 1701 r., w miejscu prawdo-

Эта местность является одной из самых старых в силезском регионе – первые письменные упоминания датируются началом 12 века. Однако Камень-Слёнски на карте опольского региона прославился главным образом благодаря рождению в этом месте святого Яцека и блаженных: Чеслава и Bronisławy. Все трое происходили из дворянского рода Одровонжев, а даты их рождения выпали на интервал между 1180 и 1200 годом.

Дворец появился здесь в 17 веке, когда семья Лариш превратила давнюю крепость (значительно на тот момент разрушенную) в восхитительный особняк в духе эпохи барокко. В 1701 году, в месте, где, как принято считать, родился святой Яцек, была построена часовня. Дворец не был разрушен во время Второй мировой войны, однако сгорел в пожаре в 70х годах. В 1990 году этот объект приобрела опольская епархия и приступила к реставрации, завершённой 4 года спустя.

Дворец вновь приобрёл давнее величие и сегодня вызывает восхищение посетителей; также был отреставрирован расположенный поблизости региональный ландшафтный парк, спокойная атмосфера которого склоняет гостей к состоянию умиротворения и созерцания природы.

Интерьер оснащён стилизованной мебелью, привезённой из Парижа. Достоянием внимания также отреставрированная часовня, внутри которой находится статуя святого Яцека и алтарь в стиле рококо. Сегодня во

podobnych narodzin świętego Jacka, wzniesiono w wieży kaplicę. Pałac uchronił się w dużym stopniu przed zniszczeniami ostatniej wojny, lecz został spalony w latach 70. W 1990 r. obiekt nabyła diecezja opolska i przystąpiła do jego gruntownej odbudowy, zakończonej cztery lata później. Pałac odzyskał dawną wspaniałość i dziś zachwyca pięknem; odnowiono także przypałacowy park krajobrazowy, zachęcający do wyciszenia i kontemplacji przyrody.

Wnętrza zostały wyposażone w stylizowane meble sprowadzone z Paryża. Warto zwiedzić odbu-

dworcu располагается Центр культуры и науки факультета теологии Опольского университета. По распоряжению епископа Альфонса Носоля дворцовый комплекс был превращён в санктуарий Святого Яцека, куда ежегодно прибывает множество паломников. Во дворце проводятся конференции и симпозиумы, как в масштабах страны, так и международные.

Важной достопримечательностью этой местности является также расположенный рядом с дворцом Sebastianum Silesiacum – оздоровительный центр рекреационно-реабилитационных услуг, практикующий метод лечения

dowaną kaplicę ze statuą św. Jacka oraz rokokowym ołtarzem. Obecnie pałac stanowi siedzibę Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

водой, разработанный католическим священником Себастьяном Кнайпп в 19 веке. Этот оздоровительный центр предлагает комплекс услуг, в том числе очищающие терапии, массаж, крио-

Z ustanowienia bpa. Alfonsa Nossola kompleks pałacowy stał się Sanktuarium św. Jacka, do którego corocznie przybywają liczni pielgrzymi. W pałacu organizowane są konferencje oraz sympozja na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

Atrakcją tego miejsca stanowi także położone w pobliżu pałacu Sebastianeum Silesiacum – Zespół Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy, wykorzystujący metodę wodolecznictwa rozpropagowaną przez ks. Sebastiana Kneippa w XIX w. Centrum oferuje rozmaite zabiegi, w tym terapie oczyszczające, masaże, krioterapię, natryski, łącznie solankowe. Proponuje także odnowę duchową.

Sanktuarium stanowi wyjątkowe miejsce na Śląsku – łączy ludzi oraz promuje duchowe i materialne dziedzictwo Śląska Opolskiego; jest ośrodkiem pojednania między narodami i Kościołami.

терапию, водные процедуры, соляные ингаляции. Оздоровительный центр предоставляет также возможность духовного обновления.

Этот санктуарий является уникальным местом силезского региона – он объединяет людей и способствует поддержанию положительного образа духовного и материального наследия Опольской Силезии, является центром примирения народов и церквей.

Krasiejów zyskał sławę dzięki znaleziskom kręgowców z okresu późnego triasu (sprzed 200-220 mln lat). Miejscem, które stało się pretekstem do prowadzenia wykopalisk, była tujejsza kopalnia iłów. Właśnie tam, w latach 80., na szczątki zwierząt kopalnych natrafił zapalony przyrodnik Krzysztof Spałek. Intensywne prace poszukiwawcze rozpoczęły się na dobre na początku lat 90., kiedy to dr Robert Niedźwiedzki z Uniwersytetu we Wrocławiu poinformował prof. Jerzego Dzika z Instytutu Paleobiologii PAN o bardzo interesujących skamieniałościach występujących na terenie kopalni. Jednym z najcenniej-

Красеюв стал широко известен благодаря обнаружению на его территории ископаемых остатков позвоночных животных позднего триаса (200-220 миллионов лет назад). Раскопки в этом месте начались благодаря эксплуатации глин на нужды строительства. Именно здесь в 80-ые годы XX века молодой увлечённый натуралист Кишиштоф Спалек первым обнаружил останки ископаемых. В начале 90х годов началась интенсивная исследовательская деятельность, после того как доктор Роберт Недзвецкий из университета во Вроцлаве передал информацию о невероятно любопытных новых находках профессору Ежи Джикю из

szych znalezisk okazał się pradinozaur, nazwany na cześć miejsca wydobycia *Silesaurus opolensis* (śląski dinozaur spod Opola).

Института палеобиологии Польской академии наук. Одной из самых ценных находок оказался прадинозавр, названный в честь места открытия

Obecnie w Krasiejowie czeka na turystów moc atrakcji, które oferuje park rozrywki JuraPark, nawiązujący swą tematyką do prowadzonych na tym terenie wykopalisk i dokonanych odkryć. Niesamowity Tunel Czasu, wykorzystujący techniki multimedialne, zabierze chętnych w podróż do przeszłości, kiedy rodziła się Ziemia i pierwsze formy życia. Z kolei ścieżka edukacyjna, która prowadzi przez teren wyrobiska, pozwala z bliska przyrzeć się makietom potężnych gadów (około 200 modeli). Ciekawym miejscem jest także Pawilon Paleontologiczny – można tu zobaczyć (również przez przeszkloną podłogę) uni-

Silesaurus opolensis (силезский ящер из Ополе).

Сегодня Красеюв предлагает туристам множество разнообразных развлечений, а также парк аттракционов Юрапарк, стилистика которого выдержана в тематике проведённых здесь исследований и сделанных открытий. Невероятный Тоннель времени, с помощью мультимедийной технологии, отправит посетителей в увлекательнейшее путешествие в прошлое, во времена, когда зарождалась Земля и появлялись первые формы жизни. Здесь есть и дидактический маршрут, ведущий вдоль территории раскопок, следуя которому можно вблизи полюбоваться

katową ekspozycję skamieniałości in situ oraz czynne stanowisko paleontologiczne tuż po wyjściu z pawilonu, gdzie co roku odbywają się naukowe obozy wykopaliskowe. Studenci i naukowcy z całego świata dokonują co roku nowych odkryć – unikatowych świadectw zaginionego świata. Dzieci poczują ducha przygody w „małpim gaju”, gwarantującym wspaniałą zabawę w prehistorycznym otoczeniu. Kino emocji „Cinema 5D” zapewni niesamowite wrażenia zmysłowe. Prawdziwą gratkę stanowi prehistoryczne Oceanarium, w którym z bliska można poznać podwodne życie gadów sprzed tysięcy lat. Od roku 2014 działa również nowe muzeum – Park Nauki i Ewolucji Człowieka, gdzie przeżywając fantastyczną wirtualną podróż promem kosmicznym, można się wiele dowiedzieć na temat historii świata oraz ewolucji człowieka.

JuraPark to miejsce, w którym nie ma czasu na nudę – bogactwo atrakcji czekających na turystów zadowoli wszystkich: i dzieci, i dorosłych. Zapewni zabawę połączoną z edukacją i na długo pozostanie w pamięci.

на макеты огромных динозавров (приблизительно 200 моделей). Исключительно интересным местом является Палеонтологический павильон – здесь можно рассмотреть (в том числе через стеклянный пол) уникальную выставку остатков ископаемых животных в позиции in situ, а сразу после выхода из павильона увидеть настоящие палеонтологические работы, поскольку здесь ежегодно проходят научно-исследовательские лагеря. Студенты и учёные со всего мира съезжаются сюда совершать невероятные открытия – искать следы исчезнувшего мира. Детей не оставит равнодушными приключенческий аттракцион «обезьяний лес», предлагающий весёлые игры в доисторической стилистике. Кино эмоций „Cinema 5D” обеспечивает посетителям невероятные чувственные впечатления. Настоящим подарком является доисторический океанариум, в котором вблизи можно разглядеть подводную среду обитания морских животных много тысяч лет назад. В 2014 году был также открыт новый музей - Парк науки и эволюции человека, где, отправляясь в фантастическое виртуальное путешествие в прошлое на космическом корабле, можно узнать много нового на тему истории нашего мира и процесса эволюции человека.

Юрапарк – отнюдь не место для скуки. Разнообразие захватывающих аттракционов удовлетворит абсолютно всех – и детей, и взрослых; обеспечит увлекательные, познавательные игры и надолго останется в памяти.

Łambinowice leżą w powiecie nyskim, w południowo-zachodniej części woj. opolskiego. Miejscowość (jak i cała gmina) posiada liczne walory turystyczne, jednak w powszechnej świadomości jest kojarzona przede wszystkim jako siedziba Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu oraz arena tragicznych wydarzeń, które na stałe zapisały się w historii regionu i kraju.

Muzeum znajduje się na peryferiach najstarszego obiektu poligonu wojskowego, który do 1945 r. był miejscem stacjonowania najpierw wojsk pruskich, a potem niemieckich. Na tym terenie funkcjonowały

Местность Ламбиновице находится в повяте Ныса, в юго-западной части Опольского воеводства. Эта деревня (как и вся гмина) отличается многочисленными достопримечательностями, однако чаще всего её название ассоциируется прежде всего с Центральным музеем военнопленных в Ламбиновице-Ополе, а также с ареной трагических событий, которые вошли в историю региона и страны.

Музей находится на окраине самого старого объекта военного полигона, до 1945 года служившего базой сначала прусской, а затем немецкой армии. На этой территории находились созданные немцами лагерь военноплен-

utworzone przez Niemców obozy jeńcze. Pierwszy już w latach wojny francusko-pruskiej 1870-1871, kolejny w okresie I wojny światowej. W czasie ostatniej wojny (1939-1945) powstał tam jeden z największych niemieckich kompleksów obozowych, przez który przeszło ok. 300 tys. żołnierzy różnych armii, z czego ok. 40 tys. zmarło, w tym głównie jeńców radzieckich (obóz przejściowy – dulag, obozy stałe dla żołnierzy szeregowych i podoficerów – stalagi Lamsdorf: VIII B, 318/ VIII F i 344).

Po obu wojnach światowych istniały tam obozy dla cywilów: najpierw niemiecki obóz repatriacyjny, a następnie obóz pracy (1945-1946), zorganizowany przez polską administrację dla ludności uznanej za niemiecką i przeznaczonej do wysiedlenia. Opiekę merytoryczną nad terenami poobozowymi i nekropoliami sprawuje Muzeum. Prowadzi ono działalność naukowo-badawczą, dokumentacyjną, edukacyjną, wystawienniczą, wydawniczą, a także konserwatorską i upamiętniającą. Warto odwiedzić to naznaczone cierpieniem miejsce, które jest dowodem tragicznej przeszłości, ale stanowi także przestrożę na przyszłość.

ных. Первый появился уже в годы прусско-французской войны в 1870-71 годах, следующий во время Первой мировой войны. В течение последней войны (1939-1945) здесь находился один из самых крупных немецких комплексов лагерей, через который прошло около 300 тысяч военнопленных самых разных армий. Из них погибло 40 тысяч солдат, в основном советских военнопленных (промежуточный лагерь – дулаг, постоянные лагеря для рядовых и младших офицеров – шталаги Ламсдорф: VIII B, 318/ VIII F i 344).

По окончании каждой мировой войны здесь находились лагеря для штатских лиц: сначала немецкий репатриационный лагерь, а позднее и рабочий лагерь (1945-1946), созданный уже польской администрацией для населения, признанного немецким и подлежащего переселению.

Общую опеку над территорией бывших лагерей и кладбищами осуществляет упомянутый выше Музей. Здесь ведётся научно-исследовательская, документационная, образовательная, выставочная, издательская, а также реставрационная деятельность по сохранению памяти об этих событиях. Это место, отмеченное человеческим страданием, заслуживает внимания – оно рассказывает о трагическом прошлом и предостерегает на будущее.

Moszna – położona niedaleko Opola – kryje na swym terenie jeden z najpiękniejszych zamków Śląska. Według legendy miejscowość w średniowieczu znajdowała się w posiadaniu zakonu templariuszy. W 1866 r. nabył ją Hubert von Tiele-Winckler, przedstawiciel bogatej rodziny potentatów przemysłowych. Początki tej wspaniałej rezydencji sięgają prawdopodobnie XVIII w. – znajdował się tu wówczas barokowy pałac (część środkowa obecnego zamku). Niestety, obiekt ten częściowo spłonął w 1896 r. Odbudowę zamku zajął się syn Huberta – Franz Hubert. Do 1900 r. do zachowanej bryły daw-

На территории Мошны, находящейся недалеко от Ополе, стоит один из самых красивых замков Силезии. По легенде, в средние века эта местность принадлежала ордену тамплиеров. В 1866 её приобрел Хуберт фон Тэле-Винклер, представитель богатого рода промышленных владельцев. Этот прекрасный особняк восходит, скорее всего, к 18 веку – в то время здесь находился дворец в стиле барокко (средняя часть теперешнего замка). К сожалению, этот объект частично сгорел в 1896 году. Работами по восстановлению замка занялся сын Хуберта – Франц Хуберт. До 1900 года к сохранившейся части старого бароч-

nego pałacu barokowego zostało dobudowane neogotyckie skrzydło wschodnie wraz z oranżerią (istniejącą do dziś). Z kolei w latach 1911-

13 dołączono neorenesansową część zachodnią. Tak powstała zapierająca dech w piersiach budowla, podziwiana do dziś przez licznych gości i turystów.

Budowla zachwyca mnogością detali i kunsztem architektonicznym. Zwracają uwagę dachy mansardowe, urokliwe lukarny (okienka w dachu) oraz efektowna kamienna okładzina elewacji. Obiekt posiada 365 pomieszczeń (liczba dni w roku) oraz 99 niezwykle efektownych wieżyczek, które nadają mu wygląd niemal bajkowy. Wewnątrz zachwyty wzbudzają misternie wykonane schody, wspaniałe kominek, sala balowa ze szklanym sufitem.

ного дворца было достроено неоготическое восточное крыло вместе с оранжереей (существующей по сей день). В годах 1911-1913 была пристроена также западная часть в духе стиля неоренессанс. Таким образом, появилось поразительной красоты здание, восхищающее по сей день многих гостей и туристов.

Здание вызывает восхищение разнообразием деталей и архитектурным мастерством. Внимание посетителей привлекают крыши-мансарды, очаровательные люкарны (оконные проёмы в скате крыши) и эффектная каменная обработка фасада. В здании находится 365 помещений (количество дней в году), а также 99 невероятно эффектных башенок, придающих ему сказочный вид. Внутри вызывают восхищение искусно выполненная лестница, прекрасный камин, бальный зал со стеклянным потолком. Выход в сад ведёт через террасу, которую охраняют два льва. С этого места открывается вид на восхитительный парковый комплекс. Отсюда видны старые липы, каштановые деревья и дубы, однако главным украшением парка стали переливающиеся цветами азалии и рододендроны (цветут в мае). Вдоль главной тропинки тянутся очаровательные каналы с водяной растительностью. Пруд с живописным островком вводит посетителей в романтическое настроение.

Сегодня жизнь в замке кипит – здесь находятся конференц-залы, рестораны, есть возможность аренды комнат. Также здесь проходит множество культурных мероприятий, в том числе известный Музыкальный праздник цветущих азалий. Рядом с замком находится коневодческое хозяйство,

Wyjście do ogrodu prowadzi przez taras, którego strzegą dwa lwy. Z tego miejsca roztacza się widok na wspaniałe założenie parkowe. Zobaczyć można stare lipy, kasztanowce i dęby, jednak największą ozdobę parku stanowią mieniące się kolorami azalie i rododendrony (kwitną w maju). Wzdłuż głównej drogi utworzono urokliwe kanały z wodną roślinnością. Staw z malowniczą wyspą nastroja do romantycznych spacerów.

Obecnie zamek tętni życiem – posiada sale konferencyjne, restaurację, istnieje możliwość wynajmu pokoi. Odbywają się tu także liczne imprezy kulturalne, w tym najbardziej znane Muzyczne Święto Kwitnących Azalii. Obok zamku znajduje się stadnina koni, oferująca rozmaite atrakcje, w tym jazdę konną i obozy jeździeckie. Zamek w Mosznej zaprasza o każdej porze roku, gwarantując niesamowite wrażenia i przyjemny wypoczynek na łonie natury.

W pobliskim Zakrzowie (gmina Polska Cerekiew) znajduje się pałac, będący siedzibą Ludowego Klubu Jeździeckiego „Lewada”. Ośrodek oferuje obozy jeździeckie oraz naukę jazdy konnej. Atrakcją miejsca stanowi Lewada Art Cup – zawody jeździeckie z udziałem znanych osób. Centrum sportów jeździeckich w Zakrzowie otrzymało status ośrodka szkolenia olimpijskiego – pierwszego dla jeździectwa w Polsce. Teraz mogą się w nim odbywać międzynarodowe zawody z udziałem reprezentacji różnych krajów. Obiekt składa się z dwóch części – centrum jeździeckiego oraz ośrodka odnowy biologicznej ze SPA, basenem i salami konferencyjnymi.

предлагающее разнообразные развлечения, в том числе верховую езду и конные лагеря. Замок в городе Мошна приглашает посетителей в любое время года, гарантируя невероятные впечатления и приятный отдых на природе. В близлежащей местности Закжув (гмина Польска Церекев) находится дворец, в котором действует Народный конноспортивный клуб «Левада». Центр предлагает уроки по верховой езде и конные лагеря. Особый интерес представляет Lewada Art Cup — соревнования с участием известных лиц. Объект получил статус центра олимпийской подготовки – первого в Польше в области конного спорта. Теперь в нём могут проходить международные соревнования с участием сборных команд разных стран. Комплекс состоит из двух частей – кроме конного центра действует также центр биологического восстановления, включающий спа, бассейн и конференц-залы.

Nysa należy do najbogatszych w za-
bytki miast Opolszczyzny; nazywana
jest „śląskim Rzymem”. Leży w oko-
licach malowniczego Jeziora Nyskiego
i stanowi cel licznych wycieczek tury-
stycznych.

Miasto od 1290 r. pełniło funkcję
stolicy biskupiego księstwa nyskiego,
z czym wiązały się liczne przywileje,
nadane przez biskupów – rozwijał się
handel i rzemiosło artystyczne, głów-

Город Ныса является одним из са-
мых изобилующих историческими
достопримечательностями городов
опольского региона; его называют
«силезским Римом». Он находится
в районе живописного Ныского озера
и регулярно принимает множество
туристов.

С 1290 года город был столицей ны-
ского княжества епископов, благодаря
чему городу было предоставлено боль-

nie złotnictwo; kwitła kultura.
Miasto zachwyca i dziś. Większość za-
bytków rozmieszczona jest na obszar-
ze aktualnego starego miasta. Naj-
cenniejszą budowlę stanowi potężny

шое количество привилегий – разви-
валась торговля и художественные ре-
мёсла, главным образом производство
золотых и серебряных изделий; проис-
ходил расцвет культуры.

gotycki kościół pw. św. Jakuba i św. Agnieszki z XV w., później przebudowywany (obecnie bazylika mniejsza). Wnętrza urzekają bogactwem wyposażenia: zachwyty wzbudza XVI-wieczny tryptyk, boczny ołtarz z rzeźbą św. Anny Samotrzeciej z około 1500 r. i nagrobki biskupów wrocławskich. Obok kościoła stoi potężna dzwonnica z XV-XVI w., nigdy niedokończona. Od 2005 r. w wieży można podziwiać skarb ukryty w czasie II wojny światowej w katedrze (cenne monstrancje, „złote serce Habsburga”). W pobliżu uwagę przykuwa Dom Wagi Miejskiej z XVII w. w efektownym stylu rene-

Даже сегодня этот город вызывает восхищение. Большинство исторических памятников находится на территории актуального старого города. Самым ценным зданием является внушительных размеров готическая церковь Св. Якуба и Св. Агнешки 15 века, в дальнейшем перестроенная (на данный момент это малая базилика). Богатое внутреннее убранство церкви вызывает восхищение: воображение поражает триптих 16 века, боковой алтарь со скульптурой св. Анны с Мадонной и Младенцем Христом (прибл. 1500 год) и надгробные плиты епископов Вроцлава. Рядом с храмом

sansu północnego oraz tzw. Piękna Studnia z 1686 r., zdobiona kutą żelazną kratą. Do innych cennych zabytków należy także dawny pałac biskupi z lat 1620-1729 (obecnie siedziba Mu-

стоит огромная колокольня 15-16 века; её строительство не было завершено. С 2005 года в башне можно увидеть драгоценности, спрятанные в кафедральном соборе во времена Второй

zeum, najstarszego w województwie opolskim), dawne kolegium jezuickie „Carolinum” oraz kościół pw. św. Piotra i Pawła (niegdyś Bożogrobców) – jedna z najwspanialszych budowli barokowych na Śląsku, z zachwycającymi freskami iluzjonistycznymi braci Schefflerów. Warto także zobaczyć usytuowaną w pobliżu Fontannę Trytona z 1701 r., wykutą w śląskim marmurze. Obok bazyliki wznosi się budowla z wysoką 78-metrową wieżą – tzw. nowy ratusz z 2009 r. (poprzedni uległ zniszczeniu w 1945 r.). Z Nysą i okolicami wiążą się znani obywatele m.in. Konrad Bloch (laureat Nagrody Nobla), Emanuel Sperner (wybitny matematyk), Joseph von Eichendorff (poeta). Miłośników militariów i fortyfikacji zaprasza Park Kulturowo-Przyrodniczy Twierdzy Nysa, nawiązujący do wydarzeń z 1741 r, kiedy to król pruski Fryderyk II, po zdobyciu miasta, postanowił uczynić z niego potężną twierdzę. Warto odwiedzić to niezwykle bogate turystycznie miasto.

мировой войны (ценные монстранции, «золотое сердце Габсбурга»). Неподалеку привлекает внимание здание Дома городских весов (Dom Wagi Miejskiej) 17 века, выполненное в стиле северного ренессанса, а также так называемый Прекрасный колодец (Piękna Studnia) 1686 года, украшенный кованой железной решёткой. Ценной достопримечательностью является давний дворец епископов в годы 1620-1729 (на данный момент во дворце располагается старейший музей Опольского воеводства), бывшая иезуитская коллегия «Каролиnum», а также костёл Свв. Петра и Павла (когда-то ордена Святого Гроба Господнего). Этот храм считается одним из великолепнейших зданий эпохи барокко в силезском регионе, с восхитительными фресками братьев Шеффлеров, выполненными в технике троплэй. Стоит также увидеть находящийся поблизости Фонтан Тритона 1701 года, изготовленный из силезского мрамора. Рядом с базиликой возвышается здание с 78-метровой башней – это так называемая новая ратуша 2009 года (предыдущая была разрушена в 1945 году). С Нисой и её окрестностями связаны известные люди, в т.ч. Конрад Блох (лауреат Нобелевской премии), Иммануил Спернер (выдающийся математик), Йозеф фон Эйхендорф (поэт). Любителям военного дела и фортификации рекомендуется посетить культурно-природный парк Ныской крепости. Это место связано с событиями 1741 года, когда король Фридрих II завоевал город и немедля решил превратить его в могучую оборонительную крепость. Этот полный туристических прелестей город стоит посетить.

OTMUCHÓW

Otmuchów leży nad Nysą Kłodzką, między malowniczym Jeziorem Nyskim i Otmuchowskim. Historia miasta ściśle wiąże się z biskupami wrocławskimi, do których należało ono aż do 1810 r. Nazwa miejscowości pochodzi zapewne od imienia Otmuch lub od słowa mech. Prawa miejskie Otmuchów uzyskał w 1347 r. W czasie ostatniej wojny miasto ucierpiało

w niewielkim stopniu. Dziś, z uwagi na malownicze położenie, Otmuchów oferuje bogactwo atrakcji turystycznych, obejmujących zarówno przyrodę, jak i zabytki. Ozdobę miasta stanowi rynek z urokli-

ОТМУХУВ

Отмухув находится на реке Ныса-Клодзка, между живописными озёрами Ныское и Отмуховское. История города тесно связана с епископами города Вроцлав, которым он принадлежал вплоть до 1810 года. Название местности, вероятно, происходит от имени Отмух или от слова «мех». Статус города Отмухув получил в 1347 году. В течение последней войны город пострадал незначительно. На данный момент, благодаря живописным окрестностям Отмухув привлекает туристов множеством природных и исторических достопримечательностей.

Город украшает главная площадь, на которой находится очаровательная ратуша эпохи Ренессанса 1575 года, орнаментированная техникой сграффито, а также уникальные солнечные часы, состоящие из двух циферблатов, под которыми можно увидеть медальоны с ребёнком, черепом и песочными часами.

Часы изготовил так называемый Мастер Великих Эпитафий, работающий в Бжеге и Нысе. Над зданием возвышается величественная башня с галереей и шатром луковичного типа. На главной площади находится колонна Девы Марии 1717 года.

Архитектурной изюминкой города является живописный костёл Св. Николая и Св. Франциска Ксаверия 1693 года. Посетителей восхищает его роскошный внутренний вид, в т.ч. полихромия Карла Данкварта и картины

wym renesansowym ratuszem z 1575 r. zdobionym dekoracją sgraffitową i unikatowym zegarem słonecznym, składającym się z dwóch tarcz, pod którymi zobaczyć można medaliony ukazujące dziecko, czaszkę i klepsydrę. Zegar wykonał tzw. Mistrz Wielkich Epitafiów, działający w Brzegu i Nysie. Nad budowlą góruje potężna wieża z galerią i baniastym hełmem. Rynek zdobi także kolumna maryjna z 1717 r.

Perłę architektoniczną miasta stanowi malowniczy kościół pw. św. Mikołaja i Franciszka Ksawerego z 1693 r. Zachwyca jego bogaty wystrój, m.in. polichromia Karola Dankwarta i obrazy Michała Willmana. Na pobliskim wzgórzu dostrzec można charakterystyczną budowlę – dawny zamek biskupów wrocławskich, pierwotnie z XIV w., przebudowywany w XVI w. Wyróżnia go masywna wieża oraz jedyne w Europie tzw. końskie schody z 1638 r. Obecnie w zamku mieści się hotel. Do innych zabytków należą: brama tzw. Wróbla (pozostałość murów miejskich) oraz dawny pałac biskupi z 1707 r., położony u podnóża góry zamkowej. Uroku miastu dodają liczne parki i mnóstwo kwiatów. Nieprzypadkowo więc właśnie tu od wielu lat odbywa się jedyne w Polsce Lato Kwiatów – impreza o charakterze wystawienniczo-festynowym. Z Otmuchowem wiążą się słynni bracia von Humboldtowie: Wilhelm, właściciel zamku, oraz Aleksander – podróżnik i przyrodnik, autor terminu „pomnik przyrody”. Warto odwiedzić to spokojne i pełne uroku miasto.

Михаэля Вильманна. На близлежащей возвышенности находится характерное здание – давний замок епископов Вроцлава, возведённый в 14 веке, перестроенный в 16 веке. Он отличается башней крупных размеров, а также единственной в Европе так называемой «лошадиной лестницей» 1638 года. На данный момент в замке находится гостиница. Из остальных достопримечательностей стоит упомянуть так называемые Воробьиные ворота (остатки городской оборонной стены), а также бывший дворец епископов 1707 года, находящийся у подножия замковой горы. Особого шарма городу придают парки и множество цветов. Неслучайно именно здесь уже много лет проходит уникальный в Польше праздник – Лето цветов, мероприятие празднично-выставочного типа. С городом Оtmухув связаны знаменитые братья фон Гумбольдт: Вильгельм – владелец замка и Александр – путешественник и естествовед, создатель термина «природный памятник». Этот спокойный и очаровательный городок стоит посетить.

Paczków lokowano w 1254 r.; znajdował się wówczas na terenie posiadłości biskupów wrocławskich. Miał pełnić rolę warowni granicznej na krańcach państwa biskupiego. Powstały więc mury obronne, zachowane w dużym stopniu do dziś. Fakt ten wyróżnia Paczków na tle pozostałych miast opolskich i pozwala nazywać go „polskim Carcassonne”. Zachował się pierścień murów z XIV w. o długości około 1200 m, dziewiętnaście baszt łupinowych oraz trzy wieże bramne. Centrum miasta zdobi rynek z renesansowymi kamieniczkami, pośrodku którego stoi ratusz wzniesiony około 1550 r. z fundacji biskupa Promnitz.

Пачкув был основан в 1254 году; в то время он находился на территории, принадлежавшей епископам Вроцлава. Он должен был стать пограничной крепостью на окраинах страны епископов. Таким образом, появились оборонные стены, сохранившиеся до наших дней. Это отличает Пачкув от остальных городов опольского региона и позволяет называть его «польский Каркассон».

Сохранился также бастионный пояс крепости 14 века длиной около 1200 метров, девятнадцать оборонных башен, а также три проездные башни. Центр города украшает главная площадь, где находятся жилые дома эпохи Ренессанса, а также ратуша, возведённая приблизительно в 1550 году на средства из фонда епископа Промница. Реставрационные работы ратуши были проведены в 19 веке – именно в это время здание приобрело вид эпохи классицизма. Строевые ратуши разделены на два главных этажа и мансарду. Здание отличается 95-метровой башней с завершающим её шатром и галереей. На башне находится точка обзора, а также часы 1858 года с тремя колоколами. Особое внимание стоит уделить уникальному в масштабах страны кирпично-каменному храму Св. Иоанна 16 века. В своё время он был частью городских оборонных построек и предоставлял горожанам возможность укрыться от опасности. Для этого внутри костёла находился колодец, называемый татарским, являющийся уникальным

Przebudowa miała miejsce w XIX w. – obiekt uzyskał wówczas kostium klasycystyczny. Ratusz posiada dwa piętra oraz dodatkowe na poddaszu. Budowlę wyróżnia 95-metrowa wieża z galeryjką i hełmem. Na wieży znajduje się punkt widokowy oraz zegar z 1858 r., posiadający trzy dzwony. Na szczególną uwagę zasługuje unikatowy w skali kraju kamiennie-ceglany obronny kościół św. Jana z XIV w. Był częścią miejskich fortyfikacji i mógł pełnić funkcję schronu dla ludności. W tym celu umieszczono w nim studnię, zwaną tatarską, co jest niewątpliwie unikatowym elementem wyposażenia świątyni. Na uwagę zasługuje pięknie dekorowany portal główny. Ciekawostką turystyczną stanowi Muzeum Gazownictwa, znajdujące się w zabytkowym budynku gazowni z 1902 r. (jedyne taki obiekt w Polsce). Placówka prezentuje m.in. dawne gazomierze, lampy czy kuchenki gazowe. Miasto, z uwagi na otoczenie (Góry Złote i Jezioro Otmuchowskie), przyciąga corocznie licznych turystów, pragnących kontaktu z malowniczą przyrodą. Gmina Paczków jest członkiem Euroregionu Pradziad.

элементом оснащения храма. Стоит также отметить великолепно орнаментированный портал центрального входа.

Любопытно будет посетить Музей газовой промышленности, находящийся в историческом здании газового завода 1902 года (единственный такого рода объект в Польше). В музее находится, между прочим, собрание старых газовых счётчиков, ламп и газовых плит. Благодаря природным достопримечательностям (Золотые горы, Оtmуховское озеро) местность ежегодно посещает большое количество туристов, желающих насладиться живописной природой. Гмина Пачкув является членом еврорегиона Прадед (Pradziad).

Olesno położone jest w północnej części Opolszczyzny nad rzeką Stobrawą. To jedno z najstarszych miast na Śląsku – wzmianka o nim pojawiła się w źródłach pisanych już na początku XIII w. W 1275 r. miejscowość uzyskała prawa miejskie. Swój rozwój miasto zawdzięczało położeniu przy szlaku bursztynowym (Bałtyk-południe Europy). W latach 1609-1801 Olesno znajdowało się w rękach znanego rodu von Gaschin; było ważnym ośrodkiem gospodarki i kultury północnej części Górnego Śląska. Dziś liczy ok. 9500 mieszkańców .

Miasto wyróżnia kilka interesujących zabytków. Centrum wyznacza rynek, z którego wybiega osiem ulic; plac ten

Город Олесно расположен на реке Стобраве в северной части Опольской земли. Это один из старейших городов в Силезии – упоминание о нём в летописях датируется началом XIII века. В 1275 г. получил городское право. Своим развитием город обязан расположению на Янтарном пути (Балтика – юг Европы). В 1609 – 1801 Олесно находился во владении известной семьи фон Гашин; город был важным экономическим и культурным центром Верхней Силезии. В настоящее время город насчитывает около 9500 жителей.

Город имеет несколько интересных достопримечательностей. В центре располагается рыночная площадь, от которой идут 8 улиц; площадь украшают две статуи – святого Яна Непомуцкого 1745 г., а также статуя Богородицы Непорочного Зачатия XVII в. Доминантой рыночной площади является ратуша 1821 года, восстановленная после II мировой войны. В Олесно имеется несколько красивых храмов. Старейшим из них является готический костёл Святого Михала 1374 г. (называемый „ангельским костёлом” по поводу многочисленных изображений ангелов). Стоит также заглянуть в костёл Божьего Тела 1913 г., чтобы любоваться великолепными плафонами. Архитектурной жемчужиной является – расположенный в 2 километрах от центра Олесно – деревянный паломнический костёл Святой Анны. Его построили в XVI веке, век спустя к прямоугольному главному нефу были

zdobią dwa posągi – św. Jana Nepomucena z 1745 r. oraz MB Niepokalanie Poczętej z XVII w.

Dominantę rynku stanowi ratusz z roku 1821, odbudowany po II wojnie światowej. Olesno posiada także kilka pięknych świątyń. Najstarszą jest gotycki kościół pw. św. Michała z 1374 r. (zwany „anielskim kościołem” z uwagi na liczne wyobrażenia aniołów). Warto także zajrzeć do świątyni pw. Bożego Ciała z 1913 r., by podziwiać wspiane łafony sufitowe.

Perłę architektury stanowi – położony około 2 km od centrum Olesna – drewniany kościół pielgrzymkowy pw. św. Anny. Zbudowano go w XVI w., zaś wiek później do prostokątnej nawy głównej dołączono pięć kaplic – w efekcie powstała unikatowa w skali Polski budowla w kształcie pięciopłatkowej róży (obecnej w herbie miasta). Wewnątrz dominuje ciekawy wystrój renesansowy i barokowy: podziwiać można zabytkowy tryptyk, ambonę z XVII w. oraz liczne ołtarze.

W mieście urodził się Józef Lompa (1797-1863), znany śląski działacz narodowy i badacz folkloru wsi śląskiej. Warto odwiedzić Oleskie Muzeum Regionalne, by poznać eksponaty związane z Olesnem i okolicami.

пристроены пять часовен – в результате образовалось единственное в своём роде строение в форме пятилепестковой розы (роза находится в гербе города). Внутри доминирует интересный ренессансный и барочный интерьер: можно любоваться старинным триптихом, амвоном XVII в., а также многими алтарями.

В городе родился Юзеф Ломпа (1797-1863), известный силезский национальный деятель и исследователь фольклора силезской деревни. Стоит также посетить Олеский региональный музей, познакомиться с экспонатами, связанными с Олесно и окрестностями.

KLUCZBORK

Kluczborck jest miastem położonym w północnej części Opolszczyzny nad Stobrawą (na dawnym szlaku solnym Wrocław-Kraków). W 1253 r. zakon rycerski Krzyżowców z Czerwoną Gwiazdą otrzymał zgodę na lokację miasta, ostatecznie jednak lokacja na prawie flamandzkim nastąpiła w 1274 r. z rąk księcia Henryka IV Probusa. W XVI w. dominował tu luteranizm, miasto stało się jednym z ważniejszych ośrodków polskiego protestantyzmu na Śląsku – także za sprawą ksiąząt brzeskich, którym ono podlegało od 1536 r. do 1675 r. Żyli tu zgodnie protestanci, katolicy i wyznawcy judaizmu, a po 1660 r. schronienie w mieście znaleźli bracia polscy (arianie). Z miastem związany był żyjący w XVII w. Adam Gdacjusz, zwany „śląskim Rejem”, autor pierwszego drukowanego zbioru kazań śląskich

W XIX w. dynamicznie rozwijało się szkolnictwo oraz infrastruktura, miasto zyskało też połączenie kolejowe. Obecnie w Kluczborku dominuje przemysł maszynowy i betoniarski. Miasto i gmina promują rozwój sportu, czego przejawem jest nowoczesny kampus sportowo rekreacyjny w otoczeniu parku oraz Ośrodek Turystyczno-Wypoczynkowy w Bąkowie (8 km od Kluczborka). Duży walor turystyczny stanowią pobliskie Bory Stobrawskie zachęcające do aktywności fizycznej.

Kluczborck posiada kilka ciekawych zabytków – kościół pw. Zbawiciela z

КЛЮЧБОРК

Ключборк – это город, расположенный на реке Стобраве, в северной части Опольской земли, на древнем соляном пути Вроцлав – Краков. В 1253 году Орден рыцарей креста с красной звездой получил согласие основать город, но статус города по фламандскому праву получил Ключборк в 1274 году от князя Генриха IV Пробуса.

В XVI веке в Ключборке доминировало лютеранство, город стал одним из важнейших центров польского протестанства в Силезии, также с поддержкой бжегских князей, которым он подчинялся с 1536 по 1675 гг. Проживали здесь мирно протестанты, католики и исповедующие иудаизм, а после 1660 года прибежище в городе нашли братья польские (ариане). С городом связан был проживавший здесь в XVII в. Адам Гдациуш, называемый „силезским Реем”, автор первого печатного сборника силезских проповедей.

В XIX в. стремительно развивались образование и инфраструктура, город получил железнодорожное сообщение. В настоящее время в Ключборке доминируют машиностроительная промышленность и производство бетона. Город и гмина поощряют развитие спорта, доказательством чего является современный спортивно-рекреационный кампус поблизости парка, а также Туристический и курортный центр в деревне Бонкув (в 8 километрах от Ключборка). Большую туристическую ценность

XIV w. (od 1527 r. ewangelicki); kościół pw. MB Wspomożenia Wiernych z 1913 r.; dawną wieżę zamkową – od 1907 r. jako wieża ciśnień (pozostałość po istniejącym tu niegdyś zamku). Centrum miasta stanowi rynek z ratuszem (zrekonstruowanym po pożarze z 1925 r.), który wyjątkowo pięknie wygląda wiosną, kiedy kwitną magnolie.

Ziemia kluczborska słynie z tradycji pszczelarskich – w pobliskich Łowkowicach urodził się ksiądz Jan Dzierżon (1811-1906), odkrywca m.in. dzieworódtwa u pszczół oraz ula skrzynekowego.

Warto odwiedzić Muzeum im. J.

Dzierżona z bogatą kolekcją uli i pamiątek po sławnym pszczelarzu. W pobliskim Maciejowie działa pasieka zarodowa, w której można kupić rozmaite rodzaje miodu. Biura pasieki mieszczą się w XIX-wiecznym dworcu ks. Dzierżona, w którym uczony spędził ostatnie lata życia.

Pasieka w Maciejowie przyczynia się do rozwoju polskiego pszczelarstwa, jest żywym pomnikiem ks. Jana Dzierżona.

представляют Стобравские боры, приглашающие к физической активности.

Ключборк имеет несколько интересных достопримечательностей: готический костёл Спасителя XIV в. (с 1527 г. евангелический храм); костёл Богоматери Помощницы Христиан

1913 г.; высокая Краковская башня, оставшаяся от замка, с 1907 года превращена в водонапорную башню. Центр города составляет Рыночная площадь с ратушей, восстановленной после пожара 1925 г., которая привлекает особой красотой, когда весной цветут магнолии.

Ключборская земля славится пчеловодными традициями – в близлежащей деревне Ловковице родился священник Ян Дзержон (1811-1906), учёный, первооткрыватель партеногенеза у пчёл и изобретатель рамочного улья. Стоит посетить Музей Яна Дзерждона с богатым собранием ульев и других экспонатов, посвящённых знаменитому пчеловоду. В близлежащей деревне Мачеюв действует племенная пасека, можно здесь купить разные сорта мёда. Офисные помещения пасеки находятся в усадьбе Яна Дзерждона, в которой учёный провёл последние годы своей жизни. Пасека в Мачеюве содействует развитию польского пчеловодства, является живым памятником Яну Дзерждону.

КЕДЗИЕРЗЫН КОЗЛЕ / КЕДЗЕЖИН-КОЗЛЕ

NYSA / НЫСА

NAMYSŁÓW / НАМЫСЛОВ

OPOLE / ОПОЛЕ

POLSKA
SAMORZĄD
WSPÓLNOTA

Finansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego

Zarząd Krajowy Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód
Правление Ассоциации сотрудничества Польша-Восток

*ul. Marszałkowska 115, 00-102 Warszawa
e-mail: zkswpw@wp.pl, tel. +48 22 826 15 31*

Opolski Oddział Wojewódzki
Опольское воеводское отделение

*ul. Ozimska 8/4, 45-057 Opole
tel. +48 77 454 57 40;
e-mail: swpwo@poczta.onet.pl*

Punkt informacji turystycznej
Пункт туристической информации

Opolskie Centrum Informacji Turystycznej
Опольский центр туристической информации

*ul. Żeromskiego 3, Opole
tel.: +48 77 441 25 22
info@ocit.pl
www.visitopolskie.pl*